

L'Acció Catòlica avui: testimoni eclesial de frontera

SALVADOR PIÉ NINOT, prevere, professor.

1. D'on venim? «qui perd els orígens, perd la identitat»

En quin context sorgeix l'Acció Catòlica com a associació i moviment d' "apostolat seglar" en una funció nova de missió de "frontera"? La seva llarga etapa fundacional s'allargà des de finals del segle XIX a principis del segle XX. En aquesta etapa poden dibuixar-se esquemàticament, entre d'altres, les següents coordenades:

- A nivell social i cultural, a finals del segle XIX i principis del XX, sorgeix en el món una nova situació molt lligada a la industrialització, amb la forta emergència d'una classe social cada vegada més nombrosa com és el "proletariat", entès com els "treballadors per compte d'altri". En aquell context es publica, el 1848, l'influent *Manifest del partit comunista* de Karl Marx que, poc després, el 1864, posa en marxa la Primera Internacional. A partir de la Internacional, la influència del *Manifest* es fa sentir fortament i arriba al moment més emblemàtic d'aquella primera etapa en la Revolució russa del 1917. La seva influència, no sols política sinó també cultural i social, ha estat decisiva al llarg del segle XX.
- Alhora, des de l'Església apareixen els començaments del catolicisme

social: el 1891, el papa Lleó XIII escriu la primera encíclica social, la *Rerum Novarum*, que representa el primer document de l'Església Catòlica sobre la dimensió social i política de la fe cristiana. Una dimensió que han de viure els cristians en la seva vida familiar, educativa, social, sindical i política, ja que no sempre està impregnada del missatge evangèlic, especialment pel creixement del 'laïcisme'.

- Alhora, per afavorir l'acció social dels cristians, apareixen partits demòcratacristians en diversos països, així com sindicats catòlics units a la "Confederación Católica de Sindicatos Cristianos", ja el 1908. A Espanya, el jesuïta valencià A. Vicent (1837-1912) funda, el 1880, els influents cercles obrers en la Comunitat Valenciana i impulsa la primera Setmana Social d'Espanya (1906). D'altra banda, el també jesuïta G. Palau (1863-1939), crea la "Acción Social Popular" a Barcelona, i escriu àmpliament sobre l'Acció Catòlica, amb dues obres traduïdes al català, francès, italià, alemany, anglès, portuguès, polonès i hongarès, titulades, *La mujer de Acción Católica* (1926) i *Catòlico en acción* (1934; or. 1905).

– En aquest context, tan sols assenyalat, sorgeix la urgència d'una missió de 'frontera' dels catòlics, i apareix l'*Acció Catòlica*, promoguda pel Papa Pius XI, el 1916, a partir de diverses realitats laïcals ja existents, com a "participació dels laics en l'apostolat jeràrquic". D'una manera ja més estructurada, li dona un estatut jurídic a Itàlia el 1922; a Espanya és el 1925, etc... Paral·lelament sorgeix l'A.C. especialitzada, en primer lloc la JOC, creada per Cardijn la qual va generar, progressivament, la resta d'especialitzacions segons els ambients.

– Posteriorment, ja amb el Papa Pius XII, la paraula 'participació' pròpia de l'*Acció Catòlica* fou substituïda per altres més matisades com "col·laboració", "cooperació" i "ajuda" i s'accentuà, per a l'*Acció Catòlica General*, una particular radicació parroquial, així com la seva voluntat apostòlica-missionera en la frontera dels diferents àmbits de la vida (familiar, educatiu, cívic, social, cultural, polític...). Per això resulta molt eloqüent l'agut comentari del filòsof marxista, fundador del partit comunista italià, A. Gramsci, que escrivia el 1937: "en el moment actual, l'Església no pot acontentar-se sols amb tenir sacerdots, sinó que, amb l'impuls a l'*Acció Catòlica*, vol endinsar-se en l'Estat i per això són necessaris els laics; l'*Acció Catòlica* marca l'inici d'una nova època en la història de la religió catòlica, en la qual ha d'acceptar el terreny que li han imposat els adversaris i ha

de servir-se així de les seves primeres armes: l'organització de masses".

El Concili Vaticà II (1962-1965) descriu la identitat de l'*Acció Catòlica* a partir de les seves quatre notes recollides en el Decret sobre l'Apostolat Seglar (AA) nº20, de la forma següent:

1) *finalitat apostòlica*: l'A.C. té com a fi immediat el fi apostòlic de l'Església, és a dir, l'evangelització i la santificació;

2) *protagonisme dels laics*: a l'A.C. els laics assumeixen la seva responsabilitat en la direcció;

3) *estructura organitzativa*: els laics a l'A.C. actuen associats de forma orgànica;

4) *cooperació directa amb la Jerarquia*: que pot expressar-se en un 'mandat' explícit, donat que comporta una 'particular relació amb la jerarquia'.

D'aquesta forma l'*Acció Catòlica* no es presenta com una associació més de laics com d'altres, sinó que, en gaudir d'un vincle peculiar amb la jerarquia, formulat com a "mandat" (AA 20) i explicitat més encertadament com "una particular relació amb la jerarquia" (ChL 31), adquireix un valor 'oficial' i 'públic' en l'Església i d'aquesta manera gaudeix d'una eclesialitat més 'institucional'. Per això, Pau VI i Joan Pau II, la

descrivien sempre com ‘una singular forma de ministerialitat eclesial’.

I, què significa aquesta ‘singular forma de ministerialitat eclesial’? Significa que, tal i com afirmen els nostres bisbes: “la A.C. no és una associació més, sinó que, en les seves diverses realitzacions –tot i que potser sense aquestes sigles concretes– té la vocació de manifestar la forma habitual apostòlica dels “laics de la diòcesi”, com a organisme que articula als laics de forma estable i associada en el dinamisme de la pastoral diocesana” (CLIM, nº95). Efectivament, així com a nivell territorial la diòcesi s’estructura fonamentalment en parròquies, de forma similar l’Acció Catòlica té la vocació d’agrupar habitualment ‘els laics de la diòcesi’. I això no és fruit d’un carisma fundacional o d’un privilegi específic d’aquest grup, sinó que sorgeix de la mateixa teologia de l’Església diocesana i de la necessitat que té d’estimular i assegurar la seva missió evangelitzadora en el món per mitjà dels ‘seus’ laics.

L’Acció Catòlica té la vocació d’agrupar habitualment ‘els laics de la diòcesi’.

Cal fer notar l’absència d’una referència específica a l’Acció Catòlica en el nou *Código de Derecho Canónico* del 1983, que en una perspectiva és ‘civilista’, prefereix parlar d’associacions de fidels privades i públiques (cc.299 i 301). En canvi,

la posterior Exhortació postsinodal de Joan Pau II, *Christifideles Laici* de 1988, en tractar de les associacions i els moviments laïcals, sols cita explícitament l’Acció Catòlica amb aquestes paraules: “entre les diverses formes apostòliques dels laics que tenen particular relació amb la jerarquia, els Pares sinodals han recordat explícitament diversos moviments i associacions d’Acció Catòlica, en els quals els laics s’associen lliurement i d’una forma orgànica i estable, sota l’impuls de l’Esperit Sant, en comunió amb el Bisbe i els presbíters, per poder servir fidelment i activa a l’increment i als esforços pastorals de tota la comunitat cristiana i a l’animació evangèlica de tots els àmbits de la vida” (nº 31)

Aquesta va ser la línia assumida per la Conferència Episcopal Espanyola que, en el seu document “Cristianos laicos, Iglesia en el mundo” (CLIM) de 1998, desenvolupa l’aplicació a Espanya de la *Christifideles laici*, i ha estat a partir del procés iniciat en aquell moment que, després de vint anys d’una llarga maduració, ha sorgit el projecte que avui ens uneix: la formació de l’Acció Catòlica General àmplia i articulada en adults, joves i nens, mantenint-se l’Acció Catòlica Especialitzada en la seva diversitat de moviments i que continua el seu significatiu camí. Des d’aquesta clau, el CLIM nº 126 anima a la “promoció de l’Acció Catòlica General que hauria d’estimular els esforços de la Parròquia a fi d’impulsar l’evangelització dels àmbits en els quals està immersa; impulsar un laïcat adult, evangelitzador, militant i contribuir a la unitat

de la comunitat parroquial en la missió i en la corresponsabilitat de tots els seus membres”.

D'aquesta forma *l'Acció Catòlica General* vol respondre a la nova situació de la societat europea que tendeix cada vegada més a unificar els diversos àmbits socials a partir de l'anomenada 'mesocratització' de la societat, és a dir, de la formació d'una població nombrosa en situació intermitja en la jerarquia social. Alhora, vol respondre als nous desafiaments de l'Església d'avui, particularment situada a les parròquies, i amb una gran consciència de la necessitat de ser testimoni eclesial de frontera a les nostres terres. Vet aquí, doncs, la nostra carta d'identitat, arrelada en la història recent de l'Església i especialment en el Vaticà II, la *ChL* i el *CLIM*, amb les seves concrecions posteriors fins avui.

2. La «terra estranya» on vivim: un món plural i de frontera

Vivim un temps d'especial dificultat per les Esglésies Europees. Evangelitzar mai ha estat una tasca fàcil. Però hi ha moments històrics en els quals l'Església té la consciència (sigui aquesta més o menys encertada) de trobar-se "situada", fent el que ha de fer i com ho ha de fer, almenys en el fonamental. En canvi, en aquests moments de profunda evolució social, la dificultat que comporta la missió es veu augmentada per una també profunda desubicació eclesial. No es tracta ja que la tasca sigui més o menys costosa, sinó que no estem molt segurs de com hem de fer-la. Tenim moltes

incerteses sobre com hem de situar-nos en i davant de la societat; hi ha un cert desconcert sobre la forma en que hem de proposar la fe, sobre la manera concreta de desenvolupar la missió que tenim encomanada. La mateixa credibilitat de l'Església és qüestionada fortament des fora i fins i tot des de dins d'ella mateixa. Això afecta tota l'Església i, com a parts de la mateixa, a cadascú de nosaltres i al nostre Moviment.

Evangelitzar mai ha estat una tasca fàcil.

En aquesta primera part assenyalarem uns contextos que cal tenir en compte. A la segon suggerim unes actituds que ens sembla necessari atendre per afrontar aquest moment eclesial, personalment i també des del nostre Moviment com a tal.

És important, primer de tot, contextualitzar tota la reflexió en el moment actual marcat per una llarga transició eclesial. Estem en un altre context eclesial i un altre context mundial que el del Concili Vaticà II. En aquest context, el Concili queda interpel·lat, ja sigui en clau de fidelitat, de revisió, de restauració o de reforma, com justament diu Benet XVI. El Sínode dels bisbes, a vint anys del Vaticà II, ja va dir que els temps havien canviat en el sentit que es donaven més experiències de creu. Potser el Concili era més optimista i no havia parlat de tantes experiències de creu.

En aquesta llarga transició eclesial convé també recordar que

«l'Església és com la lluna», aquesta imatge clàssica dels Pares de l'Església i represa amb motiu del Gran Jubileu del 2000 per Joan Pau II.

Als Pares de l'Església els agradava comparar la llum que dóna Crist a l'Església amb la dependència que té la llum de la Lluna respecte a la que emet el Sol: la llum de la Lluna només és un «reflex en semiobscuritat» de la del Sol. Per això l'Església apareix «bella com la Lluna quan creix amb pau o decreixent enfosquida per les adversitats». D'aquí que els Pares de l'Església van postular la necessitat d'una mirada «penetrant» per saber descobrir la «bellesa» de l'Església.

Els Pares de l'Església van postular la necessitat d'una mirada «penetrant» per saber descobrir la «bellesa» de l'Església.

Aquesta imatge simbòlica ajuda a subratllar que l'Església és un signe sacramental que indica on hi ha el Crist, i que l'important en l'Església no és la seva llum, sinó allò que assenyalava. Va ser interessant que Joan Pau II la recordés per no tenir por. Convé, per tant, tenir sempre present que s'ha de relativitzar l'Església en relació amb Jesucrist i el seu anunci del Regne de Déu.

2.1. L'església en una llarga transició

Les Esglésies a Europa i la mateixa Església Catòlica a nivell general, com a conseqüència de la profunda evolució social actual, estan experimentant una llarga, profunda i complexa transició, plena de temptatives i incerteses. Pot ser una etapa molt enriquidora, encara que inevitablement també angoixant, en la qual hem de saber situar-nos adequadament, cristianament: mantenint la inquietud per afrontar la missió amb il·lusió i valentia, oberts a la novetat de l'Esperit, i mantenint la serenitat, la pau, confiats en el Senyor que camina al nostre costat.

Destaquem en aquest apartat situacions eclesials que podem viure amb especial intensitat en aquest moment: la perplexitat que avui vivim respecte a la nostra missió evangelitzadora concreta i la paradoxa històrica de l'Església. Són unes realitats que ens poden causar malestar i neguit en alguns moments, però que no han d'arribar a torbar, ni a paraitzar, ni a impedir viure amb goig la nostra fe en el si de l'Església i com a ciutadans del món. És necessari per això que les assumim adequadament.

a. La Perplexitat que vivim avui com a cristians

Les arrels de l'actual problemàtica de l'Església a Europa estan en el distanciament entre l'Església i la cultura occidental moderna. La cultura europea de l'edat moderna, marcada per la il·lustració, es troba en una fase de canvis molt profunds (l'anomenada postmodernitat), i te-

nen dificultats totes les grans associacions o institucions socials tradicionals generadores de cultura. És és a dir, les que pretenen transmetre, a partir de la seva respectiva tradició, les seves pròpies conviccions: sindicats, partits, escola, universitat i, òbviament, les esglésies. Això afecta de forma rellevant a l'Església Catòlica perquè ha aconseguit crear i desenvolupar, en els dos últims segles, una vida cultural relativament significativa. En aquest procés s'estan produint notables pèrdues de la vivència eclesial tradicional dels creients, la qual cosa repercuteix cada vegada més en l'estructura de l'església i en la vida de les seves comunitats.

En aquesta perspectiva cultural destaca un problema fonamental de totes les principals esglésies europees: la perplexitat de com proclamar avui la nostra fe en Déu com a font originària de tota la vida, que estima i acompanya de tal manera que suscita la «simpatia» dels homes, especialment dels joves; que al seu torn compreguin amb el cap i amb el cor que és bo i alliberador consolidar la seva vida en Déu, seguir-lo amb i en Jesús i contribuir amb Ell a fer present el seu Regne participant en la comunitat eclesial. Cada vegada resulta més difícil transmetre aquest nucli del missatge cristià, si no és a través de relacions personals, diàlegs, petits grups... la qual cosa, naturalment, és d'una eficàcia molt limitada. Les idees i realitats centrals de la nostra fe (Déu, creació, redempció, Jesucrist, gràcia, pecat, salvació, resurrecció ...) moren en molts cors de la generació jove i mitjana: no s'entenen, deixen fred,

no interessien. Per això el repte de l'Església europea actual consisteix en la recerca de noves formes socials en què la fe cristiana d'aquesta societat secularitzada i pluralista pugui seguir vivint i sent transmesa adequadament.

El repte de l'Església europea actual consisteix en la recerca de noves formes socials en què la fe cristiana d'aquesta societat secularitzada i pluralista pugui seguir vivint i essent transmesa adequadament.

b. La paradoxa històrica que envolta el Misteri de l'Església

L'Església viu embolicada en una paradoxa històrica. Entre el «tesor» que anuncia i els «atuell de fang» que el porten apareixen avui, potser més patents que mai, contínues contradiccions. El fenomen històric de l'Església (sociològic, jurídic, organitzatiu, institucional, cultural) crea problemes, interrogants, fins i tot rebuig. Vist des de fora de l'Església serveix de justificació per dures crítiques que posen en dubte la seva credibilitat. Viscut des de dins de l'Església, provoca en ocasions rebuig cap a la institució eclesial, i en

tot cas, un sofriment que s'afegeix com a càrrega feixuga a la situació de perplexitat abans descrita. Poc abans del Concili s'escriuen quatre estudis significatius per afrontar aquesta situació, amb aquests títols: «L'Església dels pecadors» (K. Rahner); «Veritables i falses reformes de l'Església» (Y. Congar), «Casta meretrix» — «La casta dona pública» (HU von Balthasar) i «Negra però bella» (J. Ratzinger). No existeix l'Església d'àngels i es fa necessari assumir la paradoxa de l'Església.

Tot i aquesta dolorosa paradoxa, es pot veure com creïble l'Església? Necessitem una comprensió d'aquest fet que ens permeti sentir l'Església com a creïble i acollir-la joiosament en la fe malgrat totes les seves incoherències històriques i actuals. Si volem viure com a membres de l'Església que l'estimen, aquesta paradoxa ha causat en ocasions un inevitable patiment. Però és un fet que hem de reflexionar i assumir adequadament si no volem viure una desafecció cap a la institució eclesial o, a la banda contrària, una inadequada defensa fonamentalista de situacions i fets que no són justificables. Per obrir-se a la possible presència de la realitat misteriosa de l'Església que s'amaga en la fragilitat humana de la institució eclesial, convé deixar-se guiar per l'Esperit que és el que finalment pot ajudar a discernir la seva presència.

2.2. Sensibilitat Postmoderna

Assenyalem ara algunes característiques presents en les persones «postmodernes». No es tracta sens

dubte d'una anàlisi exhaustiva ni generalitzable. Ho podríem matisar molt, com a bons europeus. Però recull unes tendències que cal conèixer si volem que el nostre missatge no sigui rebutjat o ignorat ja des d'un primer moment, simplement perquè l'embolcall és inadequat, incompreensible per a les persones d'avui. Això no vol dir que l'energia nuclear del missatge s'hagi de rebaixar, desdibuixar, diluir. Però les vies de transmissió han de tenir en compte la sensibilitat de l'home i la dona «postmoderns». Són tendències que, en major o menor grau, afecten a tots i condicionen la possibilitat de recepció del missatge.

a. L'autorealització individual: intimista i vivencialista

La tensa relació entre l'Església i la societat actual cal veure-la en el marc de la difícil relació de l'home modern, conscient de la seva llibertat i individualitat, amb les «institucions» com a tals. En la nostra societat en general la crítica de les institucions forma part de la consciència normal de molts dels nostres contemporanis. Les grans esglésies es veuen implicades en aquest procés social generalitzat. D'aquí que, d'entrada, no se les vegi com el que diuen ser, és a dir, com «comunitats de fe», sinó particularment com a organitzacions estructurades burocràticament. Percepció contrària al desig de llibertat individual que es desenvolupa avui en una cultura qualificada com a societat «vivencial». El pas de la societat de l'escassetat a la societat del benestar -tot i la crisi actual!- marca unes noves formes

La tensa relació entre l'Església i la societat actual cal veure-la en el marc de la difícil relació de l'home modern, conscient de la seva llibertat i individualitat, amb les «institucions» com a tals.

d'autorealització individual, en les que el primordial és «mirar cap a dins» unit al “carpe diem” (aprofita el moment!).

Aquesta sensibilitat postmoderna provoca la recerca d'una religiositat «intimista» i «vivencial». Potser ara més que parlar del lema «Jesús sí, l'Església, no», ens trobem amb «Religió, potser sí, Déu personal, no» (JB Metz). La qual cosa vol dir que, mentre la religió s'entén com obertura a la transcendència, al sentit últim, el caràcter misteriós de la vida, troba un notable ressò (‘New Age’, nova gnosi, esoterisme, ecologia-mística ...). Però aquesta obertura al diví no vol o no pot concretar-se, per a molts, en vinculació personal a un «tu diví» que comporti el compromís d'una ètica personal i social. I si l'Església concreta fonamentalment aquesta vinculació amb Déu en un llenguatge normatiu (amb el credo i els dogmes) i en unes exigències morals, el missatge cristià es torna sovint incomprensible per

a la sensibilitat moderna, que es converteix en una veritable «terra estranya» per la fe. D'aquí la dificultat creixent per aconseguir articular els tres àmbits decisius de l'ésser cristià: la fe personal, la seva proclamació eclesial i la cultura quotidiana.

b. Accentuació de tendències disgregadores

És previsible, d'acord amb les tendències actuals, que diferents corrents teològic-eclesials a l'Església Catòlica cristal·litzin, cada vegada amb més vigor, en determinades formacions socials que dibuixin una certa disgregació eclesial. És un fenomen semblant al de la societat, en la qual es desenvolupen aïlladament determinats ambients o grups vivencials. En l'Església, aquests ambients es configuren sobretot al voltant de la diferent postura que adopten enfront de l'actual fase de la postmodernitat cultural.

L'espectre més ampli seguirà oferint aquell corrent eclesial que, caracteritzat cada vegada més per la seva mitjana d'edat elevada i per la seva percepció clara de situació de minoria social, tendirà a continuar sent fonamentalment oberta i moderada en la línia dialogant del Vaticà II. Es tracta de l'anomenat «centre» catòlic, l'amplada del qual és força gran, des de la prudència a la confluència programàtica amb valors moderns o postmoderns. Dins d'aquest ampli camp es troben experiències significatives de parròquies, arxiprestats, moviments apostòlics, grups de catequesi, sacerdots, religiosos i religioses, laics i laiques «normals» o «habituals» que són

els que animen, dinamitzen i verte-bren les nostres esglésies diocesanes.

Però, al seu torn, és molt possible que quallin grups de creients en els quals predomini la tendència a demonitzar la modernitat, i que es consolidin en comunitats i sistemes de comunicació que siguin autèntiques «ciutadelles», per tal de preservar i reforçar la seva identitat cristiana accentuant el contrast amb la modernitat, i encara més amb l'«Església moderna». En una direcció molt diferent, cristal·litzen corrents que aposten per la confrontació directa de l'anunci cristià amb la modernitat, cansats de la recerca de punts de contacte concrets de la fe cristiana amb la cultura, amb unes celebracions i una predicació que respon a una mentalitat religiosa vivencial, i, per tant, que ofereix un bon acomodatament a la fe cristiana d'aquells, especialment joves, que anhelan seguretat religiosa. I, encara que de forma cada vegada més testimonial, romanen experiències de comunitats i grups de base més «de punta» i sovint una mica marginals i bastant crítics amb l'Església. Des de fa anys molts d'ells estan implicats en tasques socials, sindicals, formatives i polítiques en una desitjada clau de presència transformadora en la societat moderna.

3. «Com cantar al Senyor?»: el testimoni eclesial de l'Acció Catòlica com Església al nostre món

Com perseverar avui com a cristià enmig de la perplexitat? Com fer-ho eclesialment enmig de la disgregació? Heus aquí unes preguntes necessàries que potser ens podem

trobar no només «perplexes» en el nostre món, com «terra estranya», sinó també en la nostra vivència eclesial, mancats de motivació o amb poca esperança.

Com donar testimoni que, malgrat tot, val la pena perseverar en la nostra vida cristiana, i fer-ho eclesialment, per fer possible, personalment i com Moviment, «cantar al Senyor en una terra estranya» (Salm 137,4) com és el nostre món? Suggerim en aquest apartat algunes pistes senzilles per continuar aquest camí de forma madura, sense renunciar ni a la fe, ni a l'Església, ni a la lucidesa. Les presentem en dos apartats:

- En el primer proposem uns suggeriments que afecten de manera més general a la nostra vida de fe i la nostra vivència eclesial en el si d'una Església local oberta a l'Església Universal. Suggerim unes actituds madures davant les dificultats que plantegen les constatacions fetes en l'apartat anterior sobre l'Església i el món actuals.
- En el segon expressem uns suggeriments a l'Acció Catòlica General en els seus di-

Com perseverar avui com a cristià enmig de la perplexitat? Com fer-ho eclesialment enmig de la disgregació?

versos nivells de localització, potser necessaris per continuar el camí de renovació que hem emprès i del que aquesta Assemblea no ha de ser punt d'arribada sinó de partida.

Per proposar la reflexió de forma més senzilla, presentem els suggeriments sense moltes matisacions, conseqüències, etc. Recordem que remarcar un aspecte no vol dir que haguem d'oblidar els altres. Simplement intentem subratllar uns accents que pensem que cal atendre ara de manera especial.

3.1. Sugerències al voltant de la nostra vida de fe i en l'Església

a. Realitzar amb tota naturalitat el que la fe cristiana ens proposa

Comencem pel que és més natural i evident, és a dir, observar amb fidelitat i senzillesa el que és més propi i constituent d'un cristià, el que fonamenta la nostra vida de fe: la pregària personal i comunitària, la celebració eucarística, especialment dominical; la participació sacramental, la lectura personal i comunitària de la Bíblia, la reflexió i el diàleg per a una millor comprensió de la fe, el servei desinteressat de l'amor al proïsme, especialment els més necessitats, la motivació cristiana de la vida diària, familiar, professional, cívica, social, política.

b. Assumir la realitat complexa de l'Església en el seu moment actual

Acceptar honrada i humilment la situació de perplexitat pot suposar un pas important cap a la curació, se-

gons el vell axioma teològic: «el que no és assumit no pot ser salvat».

L'experiència d'una societat «postcristiana» suposa per a nosaltres una cosa nova i profundament inquietant, i encara més donat que vivim aquesta experiència cada vegada més cruament en la nostra família, entre les nostres amistats, dins del nostre entorn més proper.

Per trobar una resposta a aquestes preguntes cal, en primer lloc, afrontar aquesta situació amb una mirada positiva i una actitud de simpatia cap a aquest món i cap a aquest moment. Aquest món i aquesta època que Déu estima. I reconèixer honradament la pròpia perplexitat, aquesta perplexitat que s'apodera de nosaltres quan sentim el desig lògic de trobar plantejaments globals que contribueixin a millorar visiblement la situació i donin nova empenta a l'Església. D'idees i programes no en falten, però cap dels intents aconseguix un notable èxit aparent: ni els més tradicionalistes ni els més renovadors. La nostra Església actual –i nosaltres amb ella– està empobrida i perplexa.

Convé subratllar que els conflictes i tendències a l'interior de l'Església durant aquests darrers anys (com la típica confrontació entre eclesiologia tradicionalista i renovada) no són les causes veritables d'aquest fenomen, encara que hagin pogut significar una dificultat afegida. El problema convé situarlo en el context més ampli de l'evolució cultural a Europa, i no en una perspectiva exclusivament intraeclesial.

c. Reconèixer en la paradoxa històrica de l'Església el Misteri de la Mare que ens dona a Crist amb la paraula de Déu i els sagraments

«Quina realitat tan paradoxal és l'Església! Durant vint segles de la seva existència, quants canvis s'han verificat en la seva actitud! Em diu que és santa, però jo la veig plena de pecadors. Sí, paradoxa de l'Església. Paradoxa d'una Església feta per una humanitat paradoxal. Aquesta Església és la meua mare perquè m'ha donat la vida: en una paraula és la nostra mare, perquè ens dona a Crist. No tots els seus fills la comprenen. Uns s'espanten, altres s'escandalitzen... Enmig d'aquestes conjuntures, els qui la reconeixen com a mare han de complir amb la seva missió, amb una paciència humil i activa. Perquè l'Església porta l'esperança del món...». (H. de Lubac, *Paradoxa i misteri de l'Església*, Salamanca 1967).

Necessitem poder acollir l'Església raonable i cordialment com a Mare que ens dona a Crist. Una Església que conté el missatge de l'Evangelí, i per això l'Església és «santa» pel que ofereix: la Paraula de Déu amb la professió de fe i els sagraments amb la seva celebració. Però, al seu torn, com a comunitat històrica i

Necessitem poder acollir a l'Església raonable i cordialment com a Mare que ens dona a Crist.

concreta, està «sempre necessitada de purificació» i de «reforma permanent» (LG 8). La mateixa Encarnació del Verb de Déu en la humanitat de Jesús és la paradoxa suprema i l'Església, com la seva comunitat històrica, no pot no ser una paradoxa. La inevitable paradoxa de l'Església té el seu origen en el seu mateix fonament, atès que l'Església és una «rea-

Les coses negatives que l'Església hagi pogut fer i fa no es poden justificar i cal reconèixer-les.

litat complexa» (LG 8), formada alhora per un element diví, la «realitat misteriosa», expressió del disseny de salvació de Déu (LG 1), i per un element humà, en haver «entrat en la història dels homes» (LG 9).

Les coses negatives que l'Església hagi pogut fer i fa no es poden justificar i cal reconèixer-les. Ser conscients ens porta a una cura de realisme. Tenim un excessiu idealisme eclesial. L'Església no és dels millors, és d'aquells que intenten ser millors, que és una mica diferent. També en la nostra vida som una paradoxa: en la nostra vida familiar, en la nostra vida laboral, professional, social, ministerial ... L'Església és santa, perquè té dones i homes sants, però els qui estem a l'Església no som sants, som una realitat de caminants que no sempre són sants.

d. Fomentar espais de fe comunicatius

L'Església és percebuda amb freqüència com una empresa de serveis religiosos més que com a comunitat de fe, com un espai acollidor i vital d'una fe viva. La síndrome «antiinstitucional», la sensibilitat «intimista» i «vivencial», la dissolució de l'entorn social que ha protegit fins fa poc a l'Església, han provocat el progressiu distanciament entre l'Església com a institució i la religiositat personal de la persona moderna.

No obstant això, continuen a nivells inferiors «intermedis», tant en comunitats «normals» com fora de les mateixes, espais d'experiència religiosa i de fe comunicatius, espais d'autèntica vida i dadors de sentit. Parròquies dinàmiques, bones celebracions litúrgiques, catequesi vives de tot tipus, moviments apostòlics actius, nous moviments eclesials, grups de comunicació de la fe –de lectura de l'evangeli, d'estudi, d'oració–, experiències dinàmiques de vida congrés, diversos centres acadèmics i universitats, serveis de voluntariat, certes dinàmiques arxiprestals i diocesanes, etc. Funcionen com a espais d'autèntica vida i sentit. Els trets més destacats d'aquests espais de fe accentuen el que podríem anomenar «una Església relacional», basada en la decisió personal i en la correlació mútua tan important en el nostre món actual pluralista.

Aquestes «institucions intermèdies» de nivell més humà i proper, poden ser mediadores entre les expectatives religioses de l'individu

socialment condicionat i la proclamació eclesial-institucional de la fe, pròpia de la gran Església. Sorgeix, doncs, la necessitat de promoure aquests espais que siguin «mediadors eclesials» amb un tarannà espiritual, renovador i sinodal.

e. Impulsar la comunió eclesial "activa"

Es parla molt de comunió en l'Església, i serà molt important fomentar-la. La disgregació de grups eclesials aïllats pot ser un greu problema en el futur. Cal promoure una actitud de comunió «activa» en tots els nivells de l'Església, una actitud de sincer diàleg i col·laboració que propiciï la integració de les diverses tendències en forma de vida eclesial comuna i en respostes, igualment comunes, als desafiaments socials i culturals concrets.

Cal promoure una actitud de comunió «activa» en tots els nivells de l'Església, una actitud de sincer diàleg.

Es fa necessari participar –no abandonar– en les instàncies 'sinodals' de la nostra Església (consells parroquials, arxiprestals, diocesans, assemblees, jornades, sínodes...) amb voluntat decididament «comunional», unida a la franquesa per manifestar el possible desacord amb esperit de diàleg.

En el mateix sentit, s'han de suscitar «xarxes» de relació, de comunió, de solidaritat, de complicitat...: entre persones, parròquies, comunitats, serveis, moviments, associacions, institucions..., com a nuclis eclesials. La missió dels qui tenen encomanat, a qualsevol nivell, el servei a la unitat i la direcció de l'Església resultarà cada vegada més exigent. Són ells –i de forma decisiva els ministres ordenats– els qui han d'exercir aquest servei de pont i d'integració dins de la mateixa Església per superar la possible «disgregació eclesial». La imatge bíblica del «pastor» apareix, doncs, com plenament actual encara en aquests temps potsmoderns i pluralistes. D'aquí també la importància de promoure, suscitar i acompanyar candidats al ministeri pastoral per a la nostra Església. Al seu torn és obvi el caràcter decisiu dels preveres consiliaris en el nostre Moviment i en els nostres grups, i, si és el cas, ajudats, al seu nivell propi, per assessors laics.

f. Els catòlics: una resta fidel, llevat a la massa?

Una altra constatació important és la creixent asimetria entre els qui comparteixen un significativa pertinença a l'Església i els més inactius, així com el creixement de la increença que ens comporta una experiència sovint desconcertant i difícil com és el ser un «petit ramat» (Lc 12, 32) i una «resta fidel» (Rom 9,27).

Convé aquí assumir espiritualment i eclesialment aquesta realitat tenint en compte el principi bíblic del

petit nombre que irradia esperança («un poble humil i petit»: Sof 3,12 s.; «una resta fidel»: Rm 11,4 s.) i que convida a ser més Església 'en missió', la qual, malgrat que sigui 'petita' té la voluntat evangèlica de ser «sal d'aquest món» (Mt 5,13) i «llevat en la massa» (Lc 13,21), ja que Crist es fa present «en els germans per més petits que siguin» (Mt 25,40). Segons el Vaticà II, a «aquestes comunitats, encara que moltes vegades siguin petites i pobres o visquin disperses, Crist hi és present i, amb el seu poder, constitueix l'Església «una, santa, catòlica i apostòlica» (LG 26). En aquest sentit convé tenir present que «una Església que és conscient de ser 'minoría' té més viu el sentit del testimoni» (CM Martini).

La imatge bíblica del «pastor» apareix, doncs, com plenament actual encara en aquests temps potsmoderns i pluralistes.

3.2. Sugeriments per a l'Acció Catòlica general

Proposem ara unes pistes de reflexió al voltant d'unes qüestions que creiem que, sobretot a partir del moment d'aquesta Assemblea, hem de tenir en compte perquè aquest esdeveniment suposi el punt de partida d'una renovació de l'ACG aten-

ta als signes del temps, amb la lleialtat necessària per mantenir-se fidel a allò que li és substancial, i amb la llibertat necessària per afrontar la renovació en tot allò que són formes i instruments propis de cada temps i lloc en l'Església.

a. Preeminència de la dimensió espiritual i creient

La ACG és un moviment cristià. Hi pot haver diverses formes d'aquesta vivència cristiana, però cal subratllar la seva dimensió radical creient i espiritual. El grup, el moviment ha de ser un lloc «religiós-espiritual». Estem en un moviment per opció religiosa, no per un altre tipus d'opció. Per a un altre tipus d'opcions ja hi ha altres associacions en les quals també podem ser-hi (partits polítics, sindicats, associacions professionals, culturals, ONG ...).

Per opció religiosa volem dir per motius espirituals, i per tant, fascinat per Jesucrist que ens convida amb el seu «segueix-me» (Mc 2,14; Lc 5,11; Jn 1,43) i que, en moments de dificultat i crisi, suscita les precioses paraules de Simó Pere: «Senyor, a qui aniríem? només les teves paraules donen vida eterna» (Jn 6,69). Per això el Senyor ens recorda que «us he dit això perquè participeu en la meua alegria i la vostra alegria sigui completa ... L'amor suprem consisteix a donar la vida pels amics ... No em vau triar vosaltres a mi, vaig ser jo qui us he escollit a vosaltres. I us he destinat perquè us poseu en camí i doneu fruit abundant i durador. Així, el Pare us donarà tot el que li demaneu en nom meu. Aquest és el meu manament:

que us estimeu els uns als altres» (Jn 15, 11.13.16s.).

Aquesta dimensió espiritual i creient de la vida cristiana es construeix en tres dimensions: a l'espai íntim, que convé restaurar en cadascú de nosaltres. Entenguem-ho, no es tracta d'immiscir-se en la vida íntima de la gent sinó de permetre'ls –així com a nosaltres mateixos– retrobar una protecció de la seva individualitat, com a subjectes-actius en l'espai viu que uneix. En segon lloc, l'espai interpersonal que en el moment present té una funció important com a treball de «proximitat» (família, veïns, amics, companys de treball ...). De fet, la consciència que jo tinc de mi mateix passa per la consciència de les relacions en les quals estic compromès amb l'altre i, en definitiva, també oberta l'Altre (en majúscula!). I, en tercer lloc, l'accés a l'espai social. Es tracta d'una dimensió essencial per a construir una societat en la que cadascú tingui el seu lloc. Aquest pol de l'«espai social» demana retrobar el sentit i el gust per la dimensió «política», en el sentit ampli del terme com a participació a la vida de la societat: polis = ciutat (cf. així, la teologia 'política' de JB Metz!). La interrelació entre aquests espais és decisiva i, per això, promoure la dimensió espiritual i creient necessita no extrapolar, sinó articular correctament. Recordem, en aquest context, la síntesi present a la bonica i clàssica formulació del doble manament de l'amor del nostre conegut Catecisme: «Estima el Senyor el teu Déu amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb tot el pensament» i «Estima el proïsme com a tu mateix».

b. Viure, celebrar i testificar el «plus cristià»

Quina és la novetat cristiana? Quina és l'aportació que Jesucrist fa a la humanitat? Quin és, doncs, el «plus cristià», pel qual val la pena viure-ho, celebrar i testimoniar, tenint present les limitacions, els egoïsmes, les injustícies; en definitiva, el pecat, present en el nostre món i també en nosaltres mateixos? La resposta se centra en Jesucrist, que amb la seva vida, mort i resurrecció ens testimonia com la persona humana pot arribar a ser un «home nou» (Ef 2,15; 4,24), i, al seu torn, com el món pot convertir-se també en «un cel nou i una terra nova» (Ap 21,1). Per això el Vaticà II afirma amb tanta força que és a partir de Jesucrist que coneixem qui és la persona humana amb una formulació que és la més citada de tot aquest concili i que diu així: «només en el misteri de Jesucrist, Verb encarnat, s'esclareix el misteri de l'home, i així es manifesta plenament l'home al mateix home» (GS 22). En definitiva és Jesucrist qui ens ensenya plenament què és la persona humana, com ha d'estimar, patir i esperar. Per això l'Església no pot

És Jesucrist qui ens ensenya plenament què és la persona humana, com ha d'estimar, patir i esperar.

imposar la seva visió antropològica-històrica ja que el seu punt de partida és la fe en Jesucrist, i com és sabut l'opció creient és lliure i mai no pot imposar-se, però si que pot i ha d'oferir-se com una «proposta de sentit, coherent, creïble i digna de fe», com Evangeli, és a dir, com a bona notícia nova i joiosa! Un preciós exemple recent el tenim en l'Encíclica *Càritas in veritate*, quan recorda, d'una banda, que «l'Església no té solucions tècniques per oferir» (núm. 9), però alhora afirma que «la qüestió social s'ha convertit radicalment en una qüestió antropològica» (núm. 75), «sent la força més poderosa al servei del desenvolupament de l'humanisme cristià» (núm. 78).

En aquesta clau podem entendre una altra formulació del Vaticà II sobre la finalitat de l'Església, i per tant del nostre Moviment com a testimoni eclesial que vol ser, en afirmar bellament que l'Església és «com un sacrament, és a dir, un signe o instrument de la íntima unió amb Déu –la filiació– i de la unitat de tot el gènere humà –la fraternitat–» (LG 1), com a expressió màxima del Regne de Déu. En definitiva, l'Església, i nosaltres en ella, s'ofereix per possibilitar la unió íntima de l'home amb Déu, és a dir, la filiació amb Déu que comporta una nova relació amb Ell com «bon Pare», basada no en el temor o la llunyania, sinó en la confiança de saber-se en «bones mans», com Jesús que davant la seva mort va exclamar confiadament: «Pare! a les teves mans encomano el meu esperit» (Lc 23,46). Al seu torn, l'Església –i nosaltres–, tenint pre-

sent que «els homes avancen cada dia més en la unitat», vol que «arribin a la unitat de la família de Déu» (LG 28), gràcies a la fraternitat universal realitzada per Jesucrist, que fa possible no només invocar Déu com a Pare, sinó a més i amb goig dir-li: «Pare Nostre», expressió que es converteix així en l'últim sentit i en el perquè de la missió de l'Església i de la nostra tasca com a Moviment apostòlic.

c. «Proposar la fe» amb claredat a la societat actual, secular i pluralista

Es tracta de constatar que no n'hi ha prou amb una pastoral i un testimoni marcat per la prioritat en l'acollida, generosa i oberta a tot i a tots. En efecte, segurament convé complementar-la amb una pastoral i un testimoni de proposta de la fe. Una proposta no imposada, però honesta i no vergonyant. Aquesta és la coneguda opció dels Bisbes de França en la seva Carta als Catòlics: «Proposar la fe en la societat actual» de 1996, després d'una llarga etapa de limitar-se a acollir. Aquesta proposta es desenvolupa en tres eixos: fiar-se del Déu de Jesucrist, afrontar la prova del mal –veritable punt nou–, i viure actuant segons l'Esperit. D'aquí sorgeix una imatge de l'Església que proposa la fe i que necessita la seva acció celebrant la salvació (Litúrgia), servint la vida dels homes (DIAKONIA) i anunciant i testimoniant l'Evangelí (MARTYRIA).

En aquesta proposta de la fe, en referència als seus continguts, convé situar-se en una visió processual

que tingui en compte la fe cristiana en clau de «jerarquia de veritats» afirmades pel Vaticà II (UR 11; repetida al CEC 90), no per seleccionar unes veritats respecte a unes altres sinó per centrar-se en aquelles més essencials com són «creure en Jesús com Déu i Salvador» (UR 12) com a síntesi de tota la fe cristiana, vista –i ja present– en les més antigues professions de fe com: «crec que Jesucrist és fill de Déu» (Ac 8,37), o «Jesús és el Crist» (Jn 9,22; Ac 5,42), o «Jesús és el Senyor» (Rm 10,9; 1Cor 12,3).

d. Reforçar l'originalitat fundacional de l'A.C.G. que és la seva missió Evangelitzadora, protagonitzada per laics i viscuda en comunió eclesial

La ACG és fonamentalment un moviment 'apostòlic' que té la missió evangelitzadora, tant en el sentit d'acompanyament als ja creients (santificar i formar cristianament les consciències), com en el sentit més primàriament evangelitzador (d'anunci de Jesucrist unit al servei als més necessitats). La ACG, al seu torn, té com a originalitat l'éstar protagonitzada i dirigida per laics i laiques. La ACG està en comunió eclesial, essent per tant un moviment eclesial, que no vol dir purament intraeclesial.

La raó original de la ACG és la dimensió missionera dels laics de les parròquies i de la diòcesi que, alhora que volen ser acompanyats en la seva formació –estar en forma– com a cristians, volen treballar junts per anunciar Jesucrist en el món concret en què estan, tenint en compte que estan en una situació de fronte-

ra, mig del món, i servir als més necessitats. Això vol dir col·laborar en l'acompanyament de la Parròquia als ja creients, i col·laborar també amb la missió de la Parròquia a l'anunci de l'evangeli en clau de frontera. I això, fer-ho no només com a creients i cristians amb compromisos molt diversos, sinó atents a on cal especialment que s'anuncii l'Evangeli en l'entorn social de la Parròquia

e. Centrar-se en la «localitat» de l'Església diocesana, com església social, i particularment en la seva concreció parroquial

El Moviment té com a lloc de referència la diòcesi, com a xarxa dels laics de la diòcesi corresponsables en la missió eclesial. El seu arrelament primordial ha de ser local: a partir de la pròpia parròquia i amb l'arxiprestat, en clau diocesana, amb altres diòcesis i també a nivell nacional, regional i mundial. No podem perdre la dimensió de l'Església com a església local, l'església concreta que es realitza en un lloc, on se celebra l'Eucaristia, on hi ha un bisbe amb els preveres, on hi ha un poble de Déu.

Aquesta dimensió d'arrelament és molt important si volem tenir futur. És difícil preveure un espai significatiu per al moviment (a no ser que es converteixi de fet en una pura associació privada) si no hi ha un fort entroncament en aquesta realitat diocesana i parroquial. Tenir una xarxa o associació dels laics, això és el realment important, subratllant aquest aspecte diocesà i laïcal. La ACG ha de sentir com a propi el Pla Pastoral de cada diòcesi, unit al que es pugui tenir a nivell de tota Espanya.

f. Procurar una pertinença 'àmplia' i 'acollidora' al moviment

De vegades tenim una percepció molt estricta de qui és militant i no militant, o qui és membre o no membre. Potser el parlar de 'xarxa' –com una xarxa que dóna llibertat!–, a l'estil d'una associació a diferents nivells i amb diverses formes de pertinença a ella, ens pot ajudar a comprendre que poden haver-hi diversos tipus de pertinença.

Hauríem de trobar en aquests tipus diversos de pertinença l'estil de Jesús que tenia diversos cercles de deixebles: els més propers, els tres, els dotze, Nicodem, la gent ... Potser necessitem acceptar i promoure pertinences diversificades: dels permanents, dels amics, dels simpatitzants, dels esporàdics... És el que passa amb la pertinença a la Parròquia i a la mateixa Església, i amb la mateixa Missa dominical: Hi ha la gent que hi va normalment, els que hi van en alguna festa... Hem de fer esforços per forjar aquesta xarxa de relació, de treball, en un sentit més integrador.

g. Sobre el compromís: ambigüitats i interrogants

Seria un bon servei al Moviment procurar una reflexió sobre el compromís avui, ja que les reflexions amb què comptem, segurament són més pròpies d'altres temps (militància clara, englobant, permanent ...). Així: quina és l'opció militant decisiva? no hi ha cap dubte que és el servei-amor constant als altres, especialment als més pobres/marginats i a tots aquells que 'busquen', com

Quina és l'opció militant decisiva? no hi ha cap dubte que és el servei amor constant als altres, especialment als més pobres / marginats i a tots els que 'busquen' com si fossin 'pobres en l'esperit'.

si fossin 'pobres en l'esperit'. Però, qui són aquests pobres en la nostra societat i en el nostre entorn? Jesucrist va optar preferencialment pels pobres, perquè sabia que eren els que quedaven habitualment més mal parats. Una pobresa que Mateu i Lluc ens presenten a les Benaurances en tota la seva amplitud espiritual (Mt) i material (Lc), a la vegada. Els pobres en la nostra societat espanyola estan canviant molt, i hem de preguntar què vol dir avui i aquí optar 'preferencialment' (Joan-Pau II) pels pobres/marginats/desafavorits sabent que Jesús va ser «un jueu marginal» (JP Meier) .

A més, és important una reflexió sobre els anomenats compromisos 'puntuals', que estan més admesos que la visió d'una militància clara, englobant i permanent, que apareix com a menys actual. Aquesta militància 'puntual' pot caracteritzar-se per tres aspectes que poden respondre a les qüestions següents: ¿un objectiu limitat, una eficàcia immediata i una implicació mesurada pot ser

punt de partida? ¿L'ACG pot adaptar-se a aquest canvi en la concepció i vivència habitual del compromís en clau més puntual que englobant, més minoritari que compartit? Heus aquí uns grans desafiaments a madurar ...

Un altre aspecte a meditar és sobre la qüestió del bé possible i del mal menor en el cas de lleis 'imperfectes', o d'una opció política concreta o d'un vot per un partit ... com discernim a partir de l'evangeli?

Al seu torn, la gran pregunta continua sent: de què ens hem d'alliberar en el món actual? Aquí a Europa, a les nostres terres, avui... Aquesta pregunta no troba avui una resposta única amb la conseqüent dificultat per articular un compromís fort i constant, ja que no sempre apareix una opressió o una injustícia flagrant... Heus aquí diverses qüestions a reflexionar prenent en mà la Doctrina Social de l'Església i la recent Encíclica, *Càritas in veritate!*

h. La qüestió de la visualització col·lectiva

L'eix central al voltant del qual gira la vida del Moviment no és la visualització col·lectiva, sinó el testimoni personal en la vida quotidiana i de frontera. L'eix de la visualització és a través de cada persona en el seu món, en la vida quotidiana i de fe. Especialment des del Vaticà II s'ha prioritzat una comprensió de l'evangelització en clau de «sal al món» i «llevat en la massa» (Mt 5,13; 13,33; Lc 13,21), immersos en la realitat i en els goigs i esperances del nostre món (cf. GS 1).

Encara queda la pregunta, avui, sobre la possible significativitat d'una visualització també col·lectiva eclesial. En aquests darrers anys apareix amb certa força una nova exigència de replantejar una visualització col·lectiva, subratllant més la seva visibilitat com a «llum sobre del món» (Mt 5,14). L'actual pluralisme social, cultural i polític dels cristians avui no hauria d'ofuscar els valors cristians comuns, sobretot els irrenunciables per a la fe cristiana, tenint presents els criteris del «bé comú, ja que esforçar-se per ell és exigència de justícia i caritat», tal com afirma la recent Encíclica *Càritas in veritate*, n.º 7. No es tracta del seguidisme polític ni del nacionalcatolicisme. Caldria plantejar que també alguna vegada es pot tenir una presència pública com a moviment, encara que sigui petita, però il·luminant. Preguntar-nos com replantejar-nos aquesta visualització col·lectiva. No és que sigui molt important o el fonamental del moviment. Però si no ho fem, els bisbes continuaran sent els únics que visualitzin públicament l'Església. Encara que tot això no sigui fàcil, és important que com a Moviment d'AC ens ho plantegem!

i. Promoure una metodologia evangèlica i integradora

1. Lectura creient i sistemàtica de l'Evangeli. Els nostres grups haurien de fer una lectura 'sistemàtica' de la Bíblia (seguint l'any litúrgic ...). Cal revaloritzar la Paraula de Déu entre els catòlics, a partir del Sínode dels Bisbes sobre «La Paraula de Déu en la vida i la missió de l'Església» (2008) i la corresponent Exhortació sobre ella que apareixerà en el pròxim curs.
2. Celebració eucarística dominical. És consubstancial a la mateixa fe i no és una cosa adjectiva, d'aquí la significativitat de les celebracions sacramentals en la nostra vida personal, de grup i de Moviment.
3. Referència al Compendi de Doctrina Social de l'Església i al pla de formació: Ser cristians en el cor del món. Convé recuperar la «Doctrina Social de l'Església» com a lectura creient de la realitat tal com recorda la recent Encíclica *Càritas in veritate*: «la doctrina social de l'Església respon a aquesta dinàmica de caritat rebuda i oferta. És 'carietes in veritate in re sociali', anunci de la veritat de l'amor de Crist en la societat» (núm. 5). El nostre Moviment necessita tenir unes bases de formació teològica i, de forma molt específica, la doctrina social que possibiliti la seva tasca evangelitzadora.
4. Metodologia integradora entre la fe i la vida: que el grup, el Moviment, sigui realment com l'Església un espai de «comunitat de fe, esperança i amor» (LG 8), i no només un grup de treball, i que per tant possibiliti una il·luminació creient de la pròpia vida a partir de l'Evangeli. En aquest context apareix la importància de la lectura dels signes dels temps com a «veritables signes de la presència o de la voluntat de Déu» (GS11). Així, es revalorarà l'esperit i encara la metodologia de la revisió de vida, que s'ha de recolzar en una base de formació mínima (bíblica, cristiana, eclesial, doctrinal social...), de manera que possi-

biliti una lectura creient de la realitat (veure), capaç de jutjar i de convertir els cors (jutjar), per impulsar a una acció missionera (fer), així com la celebració d'aquesta fe (celebrar)!

4. Conclusió: l'Acció Catòlica avui com a testimoni eclesial de frontera per a «Cantar el Senyor en terra estranya» (Salm 137,4)

«Obrint camins a l'Esperança»: aquest és el missatge que aquesta Assemblea ofereix a les diòcesis de les nostres terres a través de la constitució de l'ACG En aquesta «terra estranya» del nostre món, l'ACG com a Moviment evangelitzador de

nens, joves i adults, vol oferir-se amb senzillesa però amb profunda convicció, com un testimoni eclesial de frontera per poder «cantar al Senyor» (Salm 137,4). És a dir, per viure, testimoniar i celebrar l'Evangelí i la fe en Crist, i així poder obrir camins a l'esperança. Es tracta de col·laborar perquè aquesta «terra estranya» en què vivim potser pugui ser, com ja va intentar i no sense dificultats Pau a Atenes, un 'nou aeròpag' (Redemptoris Missio, n ° 37) capaç d'acollir amb goig la fe cristiana i eclesial que compartim. Amb la fidelitat i la llibertat dels fills de Déu, fem que aquesta Assemblea sigui un punt d'arrencada en el nostre Moviment per obrir camins a l'esperança!